

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛ КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет психології

Кафедра педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора ННІ «Інститут геології»

В.К. Демидов Демидов В.К.

« 30 » 18 2019 року

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник декана з навчальної роботи

А.М. Москаленко Москаленко А.М.

« 29 » серпня 2019 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПЕДАГОГІКА ТА ПСИХОЛОГІЯ ВИЩОЇ ШКОЛИ
для студентів

галузь знань 10 – Природничі науки,
спеціальність 103 – Науки про Землю, 193 – Геодезія та землеустрій
освітній рівень магістр
освітня програма Геологія, Геофізика, Гідрогеологія, Геологія нафти і газу, Геохімія і
мінералогія, Геоінформатика, Геоінформаційні системи і технології
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання денна
Навчальний рік 2019/2020
Семестр 2
Кількість кредитів ECTS 3
Мова викладання, навчання та оцінювання українська
Форма заключного контролю залік

Викладачі: Кузьменко Надія Михайлівна, доктор педагогічних наук, доцент, професор
кафедри педагогіки

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) « ____ » 20__
(підпис) (ПІБ) (дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) « ____ » 20__
(підпис) (ПІБ) (дата)
на 20__/20__ н.р. _____ (_____) « ____ » 20__
(підпис) (ПІБ) (дата)

КИЇВ – 2019

Розробник: **Кузьменко Надія Михайлівна**, доктор педагогічних наук, доцент, професор
кафедри педагогіки факультету психології

Затверджено

«29» серпня 2019 року

Завідувач кафедри

 проф. Марушкевич А.А.
(підпис)

Протокол № 1 від «29» серпня 2019 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету психології

Протокол № 1 від «30» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії (Корольов Д.К.)
(підпис)

«30» серпня 2019 року

Погоджено науково-методичною комісією **ННІ «Інститут геології»**

Протокол № 7 від «25» серпня 2019 року

Голова науково-методичної комісії (Демидов В.К.)
(підпис)

«30» 08 2019 року

1. Мета дисципліни – ознайомити студентів з актуальними проблемами сучасної вищої школи України в контексті інтеграції до європейського освітнього простору, вивчення студентами основних видів, форм та методів організації навчального процесу, методології та методів експериментально-педагогічного дослідження; засвоєння теоретичних знань та формування практичних навичок організації освітнього процесу у закладах вищої освіти.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

- 1) знання теоретичних основ структури психіки, факторів і основних механізмів формування особистості;
- 2) володіння елементарними навичками формування основних регуляторів діяльності і поведінки в групі.

3. Анотація навчальної дисципліни: Навчальна дисципліна є обов'язковою дисципліною для підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «магістр», її засвоєння є необхідним для виходу на рівень узагальнення і трансформації знань з предметів професійного спрямування. Вивчення педагогіки та психології вищої школи пов'язане із розумінням психолого-педагогічних особливостей навчальної діяльності студентів у вищій школі, виконує функцію методологічної основи для виходу на більш високий рівень узагальнення, розвитку професійної рефлексії при відборі, структуруванні і методичному осмисленні змісту навчання і навчальної діяльності з предметів спеціальності і спеціалізації.

4. Завдання вивчення дисципліни: формування загальних компетентностей: здатності розв'язувати педагогічні задачі з використанням сучасних теорій і методів навчання, виховання і формування особистості, застосовувати знання у практичних ситуаціях, розуміти предметні області педагогічної діяльності, діяти на основі етичних мотивів, соціально відповідально та свідомо; фахових компетентностей: працювати з інформацією з освітніх проблем, аналізувати педагогічні ситуації, осмислювати педагогічні явища і факти, використовувати в діяльності навчальні і оцінювальні стратегії.

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання (за необхідності)	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Методи дослідження педагогічних явищ і фактів.	лекція семінарське заняття	тест, опитування виконання практичних завдань, презентація дискурс	40
1.2	Сутність науково-педагогічних досліджень, етапи, науковий апарат			
1.3	Предметну область педагогічної діяльності			
1.4	Освітні технології, типи організації навчання			
2.1	Володіння методами і прийомами науково-педагогічного дослідження, зберігання, обробки і представлення інформації	семінарське заняття	тест, опитування виконання практичних завдань, презентація, дискурс, МКР	30
2.2	Володіння навичками пошуку, відбору, обробки систематизації інформації для проведення різного типу навчальних занять, виховних заходів	семінарське заняття, практичне завдання		

2.3	Вміння самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати інформацію з різних джерел	<i>лекція, практичне завдання</i>		
2.4	Уміння побудувати навчальну діяльність у відповідності з логікою процесів викладання і учіння	<i>практичне завдання, педагогічна ситуація</i>		
2.5	Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності, адаптуватися до нових ситуацій	<i>семінарське заняття, педагогічні задачі</i>		
3.1	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	<i>підготовка презентацій, аналітичних матеріалів, доповідей</i>	<i>оцінювання виступів, презентацій</i>	
3.2	Здатність бути критичним і самокритичним, будувати міжособистісні стосунки, працювати в команді	<i>обговорення практичних ситуацій, вирішення педагогічних задач.</i>	<i>задача</i>	
3.3	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо на основі етичних міркувань (мотивів)	<i>обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій</i>	<i>контрольні завдання</i>	15
3.4	Здатність усвідомлювати межі своєї компетентності та дотримуватися норм професійної етики	<i>захист рішень педагогічних задач, практичних завдань, мкр (тести)</i>	<i>виконання практичних завдань</i>	
4.1	Здатність приймати обґрунтовані рішення	<i>Лекції, обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій</i>	<i>Виконання практичних завдань, рішення задач</i>	
4.2	Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації	<i>Лекції, обговорення рішень педагогічних задач, практичних ситуацій</i>	<i>Контрольні завдання, аналіз незалежних характеристик</i>	15

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання:

ОП Геологія

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2
	3. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

ОП Геохімія і мінералогія

Результати навчання дисципліни Програмні результати навчання	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2
	6. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різних галузей знань у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі	+	+		+	+	+		+	+	+			+	+
15. Застосовувати освітні технології та методи викладання матеріалу в сфері наук про Землю у закладах освіти. Планувати та проводити заняття зі студентами			+	+		+	+		+	+	+	+			

ОП Гідрогеологія

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни															
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	
11. Застосовувати освітні технології та методи викладання предметного матеріалу в галузі гідрогеології, інженерної геології та екологічної геології у закладах освіти	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	

ОП Геоінформатика

Програмні результати навчання	Результати навчання дисципліни															
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	
3. Вміти спілкуватися з фахівцями та експертами різного рівня інших галузей знань, у тому числі в міжнародному контексті, в глобальному інформаційному середовищі	+	+	+	+	+	+	+	+		+		+			+	
9. Розробляти та впроваджувати механізми територіального менеджменту, геопланування, здійснювати моніторинг регіонального розвитку, складати плани та програми											+			+		
10. Демонструвати здатність до адаптації та дії в новій ситуації,									+				+			

пов'язаній з роботою за фахом, вміння генерувати нові ідеї в галузі геоінформатики																
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Спеціальність 193 Геодезія та землеустрій

ОП Геоінформаційні системи та технології

Результати навчання дисципліни																
	1.1	1.2	1.3	1.4	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	3.1	3.2	3.3	3.4	4.1	4.2	
Програмні результати навчання																
1. Використовувати усно і письмово технічну українську мову та вміти спілкуватися іноземною мовою (англійською) у колі фахівців з геодезії та землеустрою	+	+	+		+	+		+	+	+	+	+		+		
2. Знати теоретичні основи геології, геодезії, вищої та інженерної геодезії, топографічного і тематичного картографування, складання та оновлення карт, дистанційного зондування Землі та фотограмметрії, землеустрою, оцінки нерухомості і земельного кадастру				+		+	+	+						+	+	+

7.Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

- 1) Модульна контрольна робота із основ педагогіки вищої школи – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)
- 2) Модульна контрольна робота із основ психології вищої школи – 10 балів (рубіжна оцінка 6 балів)

3) Оцінка за виконання самостійних практичних робіт та виконану роботу на практичних заняттях – 60 балів (рубіжна оцінка 36 балів)

2. Підсумкове оцінювання у формі заліку: максимальна оцінка 20 балів, рубіжна оцінка 12 балів. Під час заліку студент виконує реалізацію проекту з використанням знань та вмінь педагогіки та психології вищої школи. **Підсумкове оцінювання у формі заліку не є обов'язковим, при відмові від участі у даній формі оцінювання студент не отримає відповідні бали до підсумкової оцінки.**

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

Залік виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру, як сума (проста або зважена) балів за систематичну роботу впродовж семестру.

	Семестрова кількість балів	ПКР (підсумкова контрольна робота) чи/або залік	Підсумкова оцінка
<i>Мінімум</i>	48	12	60
Максимум	80	20	100

Студент не допускається до підсумкового оцінювання у формі заліку, якщо під час семестру набрав менше 40 балів.

Організація оцінювання: Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає: виконання 4 практичних робіт (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі, використовуючи окреслені викладачем методи та засоби), виконання 2 самостійних практичних завдань (де студенти мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі без обмеження інструментарію та техніки вирішення проблеми) та проведення 2 письмових модульних контрольних робіт. Підсумкове оцінювання проводиться у формі письмового заліку.

Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план занять

№ п/п	Номер і назва теми	Кількість годин			
		лекції	семінари	консультація	С/Р
	Змістовий модуль 1. Основи педагогіки вищої школи				
11.	Тема 1. Методологія педагогіки вищої школи. Методи та етапи науково-педагогічного дослідження	1			5
22.	Тема 2. Предмет і завдання педагогіки вищої школи. Функції, структура вищої освіти в Україні	1	1		9
33.	Тема 3. Дидактика вищої школи. Процес навчання. Зміст освіти	2			9
44.	Тема 4. Форми організації та методи навчання у вищій школі	1	1		9
55.	Тема 5. Система діагностики знань і умінь студентів у закладі вищої освіти	1			9
6	Модульна контрольна робота 1	1			
				2	
	Змістовий модуль 2. Основи психології вищої школи				
66.	Тема 6. Предмет, завдання і галузі психологічної науки	2			9
77.	Тема 7. Особистість, її структура. Психологія груп і спілкування	2	1		9
88.	Тема 8. Психолого-педагогічні основи формування професійної компетентності викладача закладу вищої освіти	2	1		9
	Модульна контрольна робота 2	1			
				2	
	ВСЬОГО	14	4	4	68

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:

Лекцій – **14 год.**

Семінари – **4 год.**

Консультації – **4 год.**

Самостійна робота – **68 год.**

9. Рекомендовані джерела (основні):

1. Закон України «Про вищу освіту» / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 544 с.
2. Концепція національного виховання студентської молоді / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 544 с.
3. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року / Схвалено Указом Президента України №344/2013, 25.06.2013. [У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – С.231-232
4. Алексюк А.М. Педагогіка вищої освіти України: Історія. Теорія: Підручник для студ., асп. та мол. викл. вузів / А.М. Алексюк. – К.: Либідь, 1998. – 558 с.
5. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Методичний посібник для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316с
6. Касянович Г.П. Педагогіка вищої школи: Навчально-методичний посібник. – Львів: Ліга-Прес, 2000. – 100 с.
7. Кузьмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч. посіб. – К.: Знання, 2005. – 482 с.
8. Марушкевич А. Педагогіка вищої школи: Теорія виховання: Навчальний посібник. – К.: Вид. Поліграфічний центр «Київський університет», 2006. – 80 с.
9. Марушкевич А.А., Спіцин Є.С. Педагогіка вищої школи: підручник. – К. : ВПЦ «Київський університет», 2015. – С.258-338.
10. Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – 544 с.

Додаткові:

12. Артемова Л.В. Педагогіка і методика вищої школи: навч.-метод. посіб. для студ. ВНЗ / Л.В. Артемова. – К.: Кондор, 2012. - 271 с.
13. Артемова Л. Лабораторні роботи як навчальні дослідження під час аудиторних занять / Л.В. Артемова // Вища школа. – 2012. - №5. – С.44 – 52.
14. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи: Курс лекцій: Модульне навчання. – К.: Вища школа, 1993. – 280 с
15. Бондарчук Ю., Чуйко Г., Чуйко Н. Удосконалення форм і методів навчання відповідно до вимог Болонського процесу / Ю.Бондарчук, Г. Чуйко, Н.Чуйко// Вища школа. – 2005. – №2. – С. 35-41.
16. Головка Н. Самостійна робота як складова навчального процесу у вищій школі // Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. (Педагогіка). - №2(2) .-2015. – С.19-21.
17. Даценко В.В. Организация научно-исследовательской работы студентов в техническом вузе (Украина) / В.В. Даценко // Педагогика. - 2013. - №5.- С.101 – 104.
19. Коменский Я. А. Великая дидактика, содержащая универсальное искусство учить всех всему Гл. XX. Метод наук в частности / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – С.230.
20. Кузьменко Н.М. Вища освіта та педагогічна думка на Чернігівщині (XVIII-XХ ст.): монографія /Н.М.Кузьменко. – К.: Обрії, 2012. – 342 с.
21. Марушкевич А.А. Формування нової інтелектуальної еліти в освітньому просторі України / А.А.Марушкевич // Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Десятьох январських педагогічних читань: Теоретичні та методологічні проблеми сучасного образования», 26 янв. 2012 года. – Симферополь, РВУЗ КИПУ, 2012. – С. 30-34.
22. Мегем Є. Спільна творча діяльність викладачів і студентів – основа проектно-технологічної підготовки / Є.Мегем // Вища освіта України. – 2005. – №4. – С. 90-94.

23. Олексенко В. Ефективні шляхи вдосконалення змісту і форм підготовки спеціалістів ВНЗ / В. Олексенко // Вища освіта України. – 2004. – № 2. – С. 66 – 70.
24. Педагогика и психология высшей школы: Учеб. пособие. – 2-е изд., доп. и перераб. – Ростов-н/Дону: Феникс, 2002. – 545 с.
25. Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, затверджене наказом Міністерства освіти України № 93 від 8 квітня 1993 р. / У кн. «Педагогіка вищої школи: хрестоматія» / В. А. Бугров, А. А. Марушкевич, Є. С. Спіцин – К. : ВПЦ «Київський університет», 2016. – С.218-229.
26. Проніков О.К. Історія педагогіки: курс лекцій /О.К. Проніков. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2015. – 440 с.
27. Сметанський М. Контроль за навчально-пізнавальною діяльністю студентів: проблеми, шляхи розв'язання /М.Сметанський// Вища школа. – 2004. – №4. – С. 63-68
- 28.Скнар О. Модернізація форм і методів навчання студентів у контексті кредитно-модульної системи / О. Скнар // Вища школа. – 2006. – № 3. – С. 33 – 45.
- 29.Теорія і методика професійної освіти: навч. посіб./З.Н. Курлянд, Т.Ю. Осипова, Р.С. Гурін та ін. ; за ред. З.Н. Курлянд. – К.: Знання, 2012. – 390 с.
- 30.Фіцула М.М. Педагогіка вищої школи : Навч. посіб. – К.: «Академвидав», 2006. – 352 с.

10. Додаткові ресурси:

Приклади підсумкової контрольної роботи, зміст лекційних занять, презентації, завдання для підготовки до семінарів, практичні завдання, педагогічні задачі, питання для самоперевірки та підсумкового контролю можна отримати через електронну пошту викладача nadia21@knu.ua